

Skjul paa, at jeg havde ønsket, at dette var sket. Dette Lovforslag indeholdt jo tillige Forholdstalsvalg til Landstinget, og det vilde jeg selvfølgelig ogsaa være blevet ved.

Naar jeg og mit Parti nu efter den Kritik, jeg her har øvet overfor Lovforslaget, og efter at Højres Tilslutning maa betragtes som opgivet, alligevel gaar med til dets Gennemførelse, sker det, fordi der ogsaa indenfor de tre Grundlovspartier findes nogle, som ønsker en saadan Ordning, og andre, som mener, at selv om de ikke synes om denne Ordning, bør man til Trods for Højres Stilling gøre denne Indrømmelse. Vi, som nødig gaar med, gør det, fordi vi ikke ønsker at lægge Sten i Vejen for Grundlovssagens Gennemførelse. Det er for os et saa stort og vigtigt Skridt at faa gennemført en Grundlov, som hviler paa den lige og almindelige Valgret til begge Ting, at vi, som jeg sagde til at begynde med, ogsaa er villige til at sluge denne beske Mundfuld, for at den ikke skal lægge nogen som helst Sten i Vejen for Grundlovssagens Gennemførelse.

Jeg skal dernæst tillade mig at gøre nogle faa Bemærkninger til selve Lovforslaget. I Valglovsforslagets § 23 hedder det — jeg skal med den højtærede Formands Tilladelse oplæse nogle faa Linier af selve Lovforslaget —: „Naar nye almindelige Valg til Folketinget skal foretages, meddeler Folketingets Formand til Indenrigsministeren, hvilke Partier der da findes i Folketinget. Senest 14 Dage før Valgets Afholdelse kan mindst 3,000 Vælgere meddele Indenrigsministeren, at de agter at deltage i Valget som et nyt Parti. Indenfor samme Frist kan mindst 2 Kandidater, der staar udenfor Partierne, anmelde, at de støtter hverandres Valg; et saadant Kandidatforbund betragtes da som et Parti.“ Denne Paragraf er efter min Mening meget uheldig, og jeg vil haabe, at den kan forandres betydeligt. Man har nemlig — og her skal jeg henvise til den Udtalelse, jeg kom med før — gjort det til en Betingelse, at for at et Parti skal kunne nyde godt af Suppleringsmandaterne, skal det have mindst een Mand valgt i en Enkeltmandskreds. Men naar man her siger, at to Kandidater, som stiller sig udenfor Partierne, kan anmelde sig som Løsgængere og meddele, at de støtter hinandens Valg, og derved blive betragtet som et Parti og som saadant faa Adgang til Suppleringsmandater, mener jeg, at man dermed har aabnet Adgang til alle mulige og umulige

uheldige Forbindelser. At der vil blive gjort Anvendelse heraf, tvivler jeg ikke i mindste Maade om. Jeg mener ligeledes, at man ved Bestemmelsen om, at 3,000 Vælgere kan meddele Indenrigsministeren, at de agter at deltage i Valget som et nyt Parti, har gjort dette Tal meget for lavt.

I § 43 bestemmes det, at Suppleringsmandaterne gives dem af Partiernes Kandidater, som har faaet det højeste Procenttal Stemmer blandt de ikke valgte Kandidater indenfor det Amt, hvor Mandaterne skal tildeles de paagældende Partier. Dette kan der siges en Del for, og der kan siges noget imod det. Jeg vilde tro, at det var heldigere, om man i Stedet for det højeste Procenttal satte det højeste Stemmetail. Jeg skal bemærke, at Ministeren ogsaa i sin Forelæggelsestale udtalte, at man kunde jo tale om, hvilken af Delene der var det heldigste, og jeg skal sige, hvorfor jeg mener, at det vil være heldigt at sætte det højeste Stemmetail i Stedet for det højeste Procenttal. Det vil nemlig vise sig ogsaa af de Eksempler, som den højtærede Minister nævnte, at det meget ofte bliver de smaa Valgkredse, som faar to Rigsdagsmænd, idet mange smaa Valgkredse faar et Suppleringsmandat, medens større Kredse maa undvære det. Naar man ved Anvendelsen af Forholdstalsvalgmaaden med Suppleringsmandater faar Valgkredse, som skal have to Repræsentanter, vil jeg anse det for det heldigste, ogsaa ud fra Forholdstalsprincippet, at de større Valgkredse faar to Mandater og de mindre nøjes med eet. Jeg kan f. Eks. nævne Sorø Amt. Der vil Forholdet sikkerlig være det, at Højre faar et Suppleringsmandat, men det vil ikke blive i den største Kreds, men derimod i en af de mindste, det vil blive i Skelskør-Kredsen, den Kreds, jeg har den Ære at repræsentere, hvorimod Slagelse-Kredsen, som ligger ved Siden af, og som har omtrent dobbelt saa mange Indbyggere og Vælgere, ingen vil faa. Jeg henstiller derfor, at det i det kommende Udvalg tages under Overvejelse, om ikke det var heldigt her at foretage en Ændring.

Saa skal jeg gøre en Bemærkning med Hensyn til Valget af Valgmænd til Landstingsvalg. I § 58 bestemmes det, at der skal vælges en Valgmand for hver 350 Vælgere; altsaa i hver Kommune, som har over 850 Vælgere, skal der vælges mindst 3 Valgmænd. Det er oplyst af den højtærede Minister, at der findes 196 Kommu-